

Individuella utvecklingsplaner för yngre barn i ett kritiskt ämnesdidaktiskt perspektiv

Ann-Christine Vallberg Roth & Annika Månsson,
Lärarytbildningen, Malmö högskola, 2007

Abstrakt

Studien syftar till att beskriva och problematisera mål och innehåll i individuella utvecklingsplaner (IUP) för förskole- och förskoleklassbarn i ett kritiskt ämnesdidaktiskt perspektiv. Individuella utvecklingsplaner ses som ett fenomen i framväxten av granskningsområdet med transnationell reglering. Centralt för analysen är didaktikens vad-fråga som rör innehåll (lärandets objekt). Med *ämne* avses konstruktionen av innehåll och då inte enbart snävt i bemärkelsen skolämne utan också ämnesöverskridande tematiskt och vardagligt knutet till omsorgs- och fostransinnehåll och till barns möjliga frågor. Genom kritisk didaktik belyses relationerna mellan aktörerna (barn, vårdnadshavare och lärare) och deras medbestämmande och inflytande. Sammantaget innebär ett kritiskt ämnesdidaktiskt perspektiv att innehåll studeras i förhållande till maktdimensionerna plats, ålder kön och etnicitet – innehåll på en transformeringsarena i tid och rum mellan stat och individ.

Insamlingen av IUP-materialet genomfördes i oktober 2006 i fyra kommuner i södra Sverige, tre stadskommuner och en landsbygdskommun. I de tre stadskommunerna ingick både etniskt relativt homogena och heterogena kommundelar. Materialet omfattade 82 slumpmässigt valda planer.

Analysen kan summeras i tre utmärkande huvudspår eller normaliteter:

- *Skolämnereglerade normalbarn* – i relativt homogen stadskommundel
- *Socialt och enspråkigt reglerade multikulturella barn* – i relativt heterogen stadskommundel
- *Primärt behovsreglerade monokulturella barn* – i landsbygdskommun

Nyckelord: Barn, barndom, förskola, förskoleklass, individuella utvecklingsplaner, kritisk ämnesdidaktik